

Globaalin ruuantuotannon riskit kasvavat – riittääkö ruoka kaikille?

Maapallolla yli 900 miljoonaa ihmistä näkee nälkää. Viime vuosina ruuan hinta on noussut ja köyhien nälkäisten määrä kasvanut dramaattisesti. FAO:n mukaan vuonna 2050 ruokaa pitäisi tuottaa 60 prosenttia nykyistä enemmän, jotta väestö saataisiin ruokittua.

Ruuantuotantoketjut ovat siis valtaviin haasteiden edessä. Pohjoismaisten maataloustutkijain yhdistyksen NJF:n marraskuussa järjestämässä 90-vuotisjuhlaseminaarissa tutkijat arvioivat globaaleja tuotantoriskejä ja esittivät ratkaisuehdotuksia niiden välttämiseksi.

Satotasoja ja viljan laatua parannettava

Tohtori **Siwa Msangi** (International Food Policy Research Institute, USA) piti ruokamarkkinoiden kiristymisen syinä useita yhteiskunnallisia ja sosioekonomisia muutoksia sekä kansainvälistä maatalous- ja energiapolitiikkaa, joka rohkaisee kasvattamaan biopolttoainemateriaaleja ruuantuotantoon soveltuvilla viljelyalueilla.

- Maailman väestö kasvaa ja kaupungistuu. Kokonaistulotaso nousee, ja kehittyvissä maissa käytetään enemmän lihaa ja maitoa. Tämä lisää karjankasvatusta ja samalla rehuviljaa tarvitaan enemmän, Msangi summaa.

Msangi uskoo, että poliittisella ohjauksella voitaisiin vaikuttaa siihen, mitä pelloilla tuotetaan. Myös ihmisten kulutuskäyttäytymiseen voidaan vaikuttaa.

Tutkija kehottaa kasvattamaan satotasoja ja parantamaan viljan laatua.

- On nostettava erityisesti kylvösiemenen laatua, mikä parantaa tuottavuutta ja kasvien kestävyttä. Myös viljan varmuusvarastoja on syytä ylläpitää tuotannon heilahdusten varalta.

Ei enää suljettua kauppapolitiikkaa

Professori **Jukka Kola** Helsingin yliopistosta puhui omavaraisuudesta. Suomessa omavaraisuus ei ole ollut tavoitteena enää EU:hun liittymisen jälkeen.

- EU ei salli yksittäisen maan tavoitella omavaraisuutta. EU:lla on kuitenkin itsellään vahva rajaprotektionismi, ja se

suosii talousalueen sisällä tuotettuja tuotteita kolmansien maiden kustannuksella, Kola huomauttaa.

Kolan mielestä kotimaan politiikassa omavaraisuus-käsite on koskenut vain ruokaa ja lopputuotteita. Ei ole huomioitu panos-tuotossuhteita laajemmin.

Kola kehottaa kehittyvien maiden hallituksia laajentamaan yhteiskunnallisia turvaohjelmiaan. Auttavien osapuolten olisi syytä lisätä ruuan tuotantoon liittyvää apuaan sinne, missä sitä tarvitaan. Erityisesti maataloustutkimukseen ja -teknologiaan kannattaa investoida ja helpottaa pienviljelijöiden pääsyä markkinoille.

– Kehittyneiden länsimaiden ei ole syytä muuttaa kauppapolitiikkaansa suljetummaksi, rajoittaa vientiä tai ryhtyä painottamaan omavaraisuutta. Se tuo epävarmuutta globaaleille markkinoille ja nostaa hintoja entisestään.

Maiden keskinäinen riippuvuus lisää riskejä

Professori **Jyrki Niemi** MTT:stä korosti, että ruuantuotanto on tullut riippuvaisemmaksi kansainvälisistä tuotantopanosten tuottajatahoista ja kaupasta.

– Maatalouden tuotantopanosten kauppa on merkittävästi kasvanut. Lannoitteiden, torjunta-aineiden, maatalouskoneiden ja geneettisen materiaalin kauppa on globaalia ja vilkasta. Valtiot ovat toisistaan riippuvaisia, mikä luonnollisesti lisää riskejä. Esimerkiksi kasvi- tai eläinsairausepidemian sattuessa useat maat tarvitsevat samoja torjunta-ainekemikaaleja tai lääkeaineita yhtä aikaa, jolloin kemikaaleja on hyvin vaikea saada. Elintarvikehuoltoon liittyvät riskit ja uhat ovat saaneet uusia muotoja.

Lisätietoja: Oiva Niemeläinen, NJF:n presidentti, erikoistutkija, MTT, oiva.niemelainen@mtt.fi, puh. (03) 4188 2459

Tapio Tuomela / MTT:n arkisto

Maapallon väestön ruokkiminen on tulevaisuudessa yhä vaikeampaa. Yksi ratkaisu ongelmaan on satotasojen ja kylvösiemenen laadun parantaminen. Viljan varmuusvarastojenkaan ei saisi antaa huveta.